

LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Totorių g. 25, LT-01121 Vilnius, tel.: (8 5) 273 5673, 8 706 80 501, faks. (8 5) 264 8517, el. p. kam@kam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602751

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023-

Nr.

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO PAKARTOTINIO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija pakartotinai teikia pakoreguotą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. sausio 5 d. nutarimo Nr. 23 „Dėl Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo įgyvendinimo“ (toliau – Nutarimas) pakeitimo projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektu nauja redakcija išdėstomas Valstybinių mobilizacinių užduočių valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms sąrašas, patvirtintas Nutarimo 2.4 papunkčiu (toliau – VMU sąrašas), keičiamas Priimančiosios šalies paramos teikimo užduočių valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms sąrašas, patvirtintas Nutarimo 2.5 papunkčiu (toliau – PŠPU sąrašas), ir Mobilizacijos sistemos subjektais esančių valstybės institucijų ir įstaigų, turinčių teisę mobilizacijos metu gauti mobilizacijos sistemos uždaviniams įgyvendinti reikalingų piniginių lėšų gryniaisiais pinigais iš valstybės išdo sąskaitos, sąrašas, patvirtintas Nutarimo 2.6 papunkčiu (toliau – Grynujų išdavimo sąrašas), taip pat papildoma Valstybės mobilizacijos operacijų centro sudėtis, patvirtinta Nutarimo 1.1 papunkčiu (toliau – VMOC sudėtis).

Nutarimo projektas, išskyrus VMOC sudėtį, Krašto apsaugos ministerijos 2022 m. gruodžio 20 d. raštu Nr. 12-01-2150 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projekto derinimo“ per Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinę sistemą buvo pateiktas derinti Lietuvos Respublikos Prezidento, Seimo ir Vyriausybės kanceliarijoms, Lietuvos bankui (toliau – LB), Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentui (toliau – VSD), Lietuvos Respublikos Konstituciniam Teismui, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai (toliau – RRT), Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybai, Nacionalinei teismų administracijai (toliau – NTA), Savivaldybių asociacijai, Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai (toliau – VMVT), VšĮ „Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija“, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – PAGD), Valstybės sienos apsaugos tarnybai prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – VSAT), Viešojo saugumo tarnybai prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – VST) bei visoms Lietuvos Respublikos ministerijoms.

Pastabų ir pasiūlymų dėl VMU ir PŠPU sąrašų pakeitimo pateikė Lietuvos Respublikos Prezidento ir Seimo kanceliarijos, LB, VSD, RRT, Aplinkos ministerija (toliau – AM), Ekonomikos ir inovacijų ministerija (toliau – EIM), Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – SADM), Susisiekimo ministerija (toliau – SM), Sveikatos apsaugos ministerija (toliau – SAM), Teisingumo ministerija (toliau – TM), Užsienio reikalų ministerija (toliau – URM), Vidaus reikalų ministerija (toliau – VRM) ir Žemės ūkio ministerija (toliau – ŽŪM), taip pat Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – STT). Dėl Grynujų pinigų sąrašo pakeitimo pastabų ir pasiūlymų nebuvo.

Vyriausybės kanceliarija, Generalinė prokuratūra, Konstitucinis Teismas, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba, NTA, Savivaldybių asociacija, VMVT, VšĮ „Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija“, PAGD, VSAT, VST ir Energetikos, Finansų, Kultūros, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos VMU, PŠPU ir Grynujų pinigų sąrašų pakeitimų projektus derino be pastabų.

VMU ir PŠPU sąrašų projektai patikslinti atsižvelgiant į oficialiai ir darbo tvarka gautas pastabas ar pasiūlymus ir suderinti su suinteresuotais subjektais darbo tvarka. VMOC sudėties pakeitimas taip pat suderintas su suinteresuotais subjektais darbo tvarka. Nesuderinti pasiūlymai aptariami pridedamoje derinimo pažymoje.

VMU sąrašas pakeistas atsižvelgiant į šias pastabas ir pasiūlymus:

1) siekiant numatyti ne tik faktinių matavimo duomenų teikimą, bet ir hidrologinių bei meteorologinių prognozių teikimą, patikslinta AM skirta valstybinė mobilizacinė užduotis (toliau – VMU) – užtikrinti hidrologinių ir meteorologinių matavimo duomenų teikimą Lietuvos Respublikos ginkluotosioms pajėgoms ir visuomenei (VMU sąrašo 1.10 papunktis). Taip pat, vykdant Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 6 straipsnio 10 punkte AM nustatytą pareigą koordinuoti kitų valstybės ir savivaldybių institucijų veiklą ir įvertinant tai, kad Nutarimu savivaldybių administracijoms nustatyta VMU – užtikrinti geriamojo vandens tiekimą, nuotekų tvarkymą ir organizuoti savivaldybės gyventojų aprūpinimą geriamuoju vandeniu alternatyviais būdais, patikslinta AM skirta VMU, pavedant AM koordinuoti savivaldybių institucijų veiklą geriamojo vandens tiekimo ir (ar) nuotekų tvarkymo srityje (VMU sąrašo 4.9 papunktis);

2) atsižvelgiant į tai, kad VĮ Registrų centro tvarkomų pagrindinių valstybės registrų, taip pat Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformos bei Informacinės visuomenės plėtros komiteto centralizuotai valdomos informacinių ir ryšių technologijų infrastruktūros veikimas ir joje saugomų duomenų saugumas ir vientisumas yra būtini užtikrinant daugumą gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų, EIM (įgyvendinančiai VĮ Registrų centro ir Informacinės visuomenės plėtros komiteto savininko teises ir pareigas) nustatytos naujos VMU, susijusios su šių valstybės informacinių išteklių veikimo užtikrinimu (VMU sąrašo 1.12 papunktis);

3) atsižvelgiant į tai, kad leidžiamos vartoti naftos produktų valstybės atsargos, vadovaujantis naftos produktų ir naftos valstybės atsargų paskirstymą (naudojimą) reglamentuojančiais teisės aktais, paskirstomos įmonėms, turinčioms naftos produktų prekybos (paskirstymo vartotojams) tinklą, pakeista su naftos produktų ir naftos valstybės atsargų tvarkymu ir paskirstymu susijusi VMU – vietoj naftos produktų ir naftos valstybės atsargų paskirstymo užtikrinimo galutiniais vartotojams numatant naftos produktų ir naftos valstybės atsargų saugojimo, jų paskirstymui būtinos energetikos veiklos tęstinumo ir tam reikalingų sistemų ir infrastruktūros funkcionavimo užtikrinimą (VMU sąrašo 3.2.1 papunktis). Be to, atsižvelgiant į tai, kad šilumos tiekimo sistema yra neatskiriama energetikos sektoriaus dalis, VMU sąrašas papildytas nauja VMU, įpareigojančia savivaldybių administracijas užtikrinti šilumos gamybą ir šilumos tiekimo vartotojams paslaugos teikimą bei tam būtiną centralizuoto šilumos tiekimo sistemų funkcionavimą (VMU sąrašo 4.6.4 papunktis);

4) siekiant aiškiau apibrėžti institucijų funkcijas ir atsakomybes, bendra savivaldybių administracijų ir SADM VMU, numatanti socialines paslaugas gaunančių asmenų aprūpinimo užtikrinimą, išskaidyta į atskiras VMU savivaldybių administracijoms ir SADM (VMU sąrašo 4.6.5 ir 4.8.1 papunkčiai). Taip pat VMU sąrašas papildytas VMU, įpareigojančiomis SADM ir savivaldybių administracijas užtikrinti ginkluotųjų pajėgų (toliau – GP) narių vaikų, kitų nesavarankiškų šeimos narių laikiną priežiūrą ir socialinės globos paslaugų teikimą GP narių šeimos nariams, kuriems reikalinga socialinė globa, kadangi GP nariai mobilizacijos metu dėl tarnybos ypatumų gali neturėti galimybių tokiais savo šeimos nariais pasirūpinti (VMU sąrašo 1.11 papunktis). Be to, atsižvelgiant į vykdomą veiklą ir per pastaruosius metus teiktą pagalbą valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms vykdant joms skirtas funkcijas ir užduotis, VMU sąrašas papildytas VMU, susijusiomis su ilgalaikę / trumpalaikę socialinę globą teikiančių įstaigų veiklos tęstinumu ir koordinavimu, tarptautinių humanitarinių organizacijų ir nevyriausybinių organizacijų pasitelkimu bei vaiko teisių apsaugos, kai būtina apsaugoti vaikus nuo pavojaus gyvybei, sveikatai ir (ar) normaliai raidai, koordinavimu (VMU sąrašo 2.5, 4.6.6, 4.8.3 ir 4.8.4 papunkčiai);

5) atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymas numato, jog įgaliojimai, susiję su universaliųjų elektroninių ryšių paslaugų teikimu, nustatyti RRT, į VMU vykdymą įtraukta RRT (VMU sąrašo 1.8 papunktis). Be to, RRT atlieka atitinkamų rinkų tyrimą,

kurio pagrindu nustato įpareigojamus operatoriams teikti universaliasias elektroninių ryšių paslaugas, taip pat prižiūri jų teikimą ir, esant poreikiui, įpareigojimus panaikina;

6) vadovaujantis Lietuvos Respublikos kelių įstatymo nuostatomis, SM reguliavimo srities akcinė bendrovė Lietuvos automobilių kelių direkcija organizuoja ir koordinuoja valstybinės reikšmės kelių atkūrimą, priežiūrą ir plėtrą, taip pat atlieka valstybinės reikšmės kelių projektavimo, tiesimo, statybos, rekonstravimo, taisymo (remonto) ir priežiūros darbų užsakovo funkcijas. Vietinės reikšmės viešieji keliai ir gatvės nuosavybės teise priklauso savivaldybėms. Šių kelių projektavimo, tiesimo, statybos, rekonstravimo, taisymo (remonto) ir priežiūros užsakovo funkcijas vykdo jų savininkai ir (ar) valdytojai, t. y. savivaldybės. Atsižvelgiant į tai, diferencijuotos VMU ir vietinės reikšmės automobilių kelių infrastruktūros funkcionavimo užtikrinimas priskirtas savivaldybių administracijoms (VMU sąrašo 1.5.2 papunktis), o valstybinės reikšmės – SM (VMU sąrašo 1.9.2 papunktis);

7) siekiant mobilizacijos metu pritaikyti COVID-19 pandemijos metu išbandytą sveikatos priežiūros paslaugų organizavimo ir koordinavimo modelį, VMU sąrašas papildytas VMU, kuria SAM pavedama koordinuoti asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, pasitelkiant asmens sveikatos priežiūros įstaigų pajėgas nepaisant jų pavaldumo, taip pat nustatant organizavimo ir koordinavimo tvarką ir principus. Atitinkamai patikslinama savivaldybių administracijoms skirta VMU. Siūlomais pakeitimais siekiama užtikrinti koordinuotą, nenutrūkstamą ir efektyvų sveikatos priežiūros paslaugų teikimą visose asmens sveikatos priežiūros įstaigose, nepriklausomai nuo jų pavaldumo (VMU sąrašo 4.1.3 ir 4.3.1 papunkčiai);

8) atsižvelgiant į 2023 m. sausio 1 d. įsigaliojusią bausmių vykdymo sistemos pertvarką ir Kalėjų departamento prie TM ir jam pavaldžių įstaigų reorganizaciją, TM skirtoje VMU atsisakoma konkrečių bausmių vykdymo sistemos įstaigų nurodymo ir TM pavedama užtikrinti ne konkrečių įstaigų, o bausmių vykdymo sistemos funkcionavimą (VMU sąrašo 2.7.1 papunktis);

9) siekiant organizuoti užsienio valstybių, tarptautinių organizacijų, užsienio lietuvių bendruomenių ir kitų organizacijų paramą ir viešą palaikymą Lietuvos Respublikai, patikslinta URM skirta VMU (VMU sąrašo 6.1.3 papunktis). Taip pat, siekiant užtikrinti visapusišką Lietuvos visuomenės ir tarptautinės bendruomenės informavimą apie situaciją Lietuvoje paskelbus mobilizaciją bei sudaryti galimybę tinkamai ir laiku reaguoti į skleidžiamą dezinformaciją apie Lietuvą tarptautiniuose formatuose, patikslinta Krašto apsaugos ministerijai (toliau – KAM), URM ir Kultūros ministerijai skirta VMU, atsisakant operatyvaus atsako į informacines grėsmes nuostatos ir orientuojantis į tinkamą ir greitą atsaką į skleidžiamą dezinformaciją apie Lietuvą bei operatyvų ir visapusišką Lietuvos visuomenės ir tarptautinės bendruomenės informavimą apie situaciją Lietuvoje paskelbus mobilizaciją (VMU sąrašo 1.4 papunktis);

10) atsižvelgiant į Vyriausybės kanceliarijos 2022 m. balandžio 21 d. raštu Nr. S-1150 pateiktame tarpinstitucinio pasitarimo dėl Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos (toliau – LRT) veiklos tęstinumo užtikrinimo 2022 m. balandžio 7 d. protokole išdėstytą sprendimą pavesti Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamentui prie KAM (toliau – MPPD) parengti VMU Vyriausybės kanceliarijai projektą dėl informacijos, susijusios su mobilizacija ir (ar) karo padėtimi, sklaidos visuomenei, VMU sąrašas papildytas VMU Vyriausybės kanceliarijai (VMU sąrašo 2.3 papunktis). Įtvirtinus tokią VMU, LRT mobilizacijos metu būtų pasitelkiama per mobilizacinio užsakymo sutartį. Tokiu atveju LRT atliktų vieno nacionalinio transliuotojo funkcijas, televizijos ir radijo kanalais informuotų gyventojus apie situaciją šalyje (perduotų šalies vadovų pranešimus, transliuotų karinių jėgos struktūrų ir PAGD pranešimus);

11) siekiant pasirengti ir užtikrinti teismų veiklą mobilizacijos metu, VMU sąrašas papildytas atitinkamomis VMU Lietuvos Aukščiausiajam Teismui, Lietuvos vyriausiajam administraciniam, Lietuvos apeliaciniam ir Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių bei Panevėžio apygardų teismams (VMU sąrašo 2.12–2.15 papunkčiai). Šiuo metu VMU, susijusi su teismų veiklos užtikrinimu, yra numatyta NTA, tačiau ji yra per siaura ir numatanti tik techninį teismų aprūpinimą, nes teismai nėra pavaldūs NTA. NTA taip pat neturi įgaliojimų koordinuoti ar kontroliuoti teismų administracinės ar organizacinės veiklos;

12) įvertinus esamą grėsmių kontekstą, poreikį nustatyti atitinkamus atsako veiksmus ir siekiant nuoseklaus užduočių įgyvendinimo, visos su VRM kompetencija sietinos VMU priskiriamos tik VRM, neišskiriant įstaigų prie ministerijos, t. y. PAGD, kartu perkelti ir VMU, užtikrinančią perspėjimo pranešimų apie mobilizacijos paskelbimą, karo padėties įvedimą ir kitos su mobilizacijos ir karo padėties teisine padėtimi susijusios informacijos skelbimą visuomenei. VMU savivaldybių administracijoms – užtikrinti perspėjimo pranešimų apie mobilizacijos paskelbimą, karo padėties įvedimą ir kitos su mobilizacijos ir karo padėties teisine padėtimi susijusios informacijos skelbimą visuomenei – palikta (VMU sąrašo 2.4, 5.1, 5.3–5.5 papunkčiai). Be to, siekiant padidinti subjektų, kuriems būtų užtikrintas informacinių išteklių duomenų teikimas, skaičių, praplėsta VRM skirta VMU, numatanti Lietuvos viešojo saugumo ir pagalbos tarnybų skaitmeninio mobiliojo radijo ryšio tinklo veikimo užtikrinimą (VMU sąrašo 1.6.2 papunktis);

13) atsižvelgiant į tai, kad maisto ir vandens kokybiniai parametrai nėra sietini su neigiamu tiesioginiu poveikiu sveikatai, VMVT skirtoje VMU atsisakyta geriamojo vandens ir maisto kokybės užtikrinimo, paliekant reikalavimą užtikrinti geriamojo vandens ir maisto saugos kontrolę, taip pat visuomenės informavimą apie nustatytus geriamojo vandens ir maisto saugos pažeidimus (VMU sąrašo 4.5 papunktis). Tokiu atveju paskelbus mobilizaciją prioritetas būtų teikiamas maisto ir geriamojo vandens saugos, o ne kokybės kontrolei užtikrinti;

14) siekiant užtikrinti grynųjų pinigų išdavimą ir kredito bei mokėjimo paslaugų teikimą, LB, kaip institucijai, užtikrinančiai finansų rinkos priežiūrą, buvo siūloma priskirti su kredito, mokėjimo ir grynųjų pinigų išdavimo paslaugų užtikrinimu mobilizacijos metu susijusią VMU, tačiau derinimo su LB atstovais metu ši FM pasiūlyta formuluotė pakeista ir LB pavesta koordinuoti mokėjimo paslaugų ir grynųjų pinigų išdavimą, pasitelkiant komercinius bankus ir būtinas jų trečiąsias šalis, taip pat nustatyti komercinių bankų atrankos kriterijus, paslaugų teikimo organizavimo, koordinavimo tvarką bei principus (VMU sąrašo 3.5.1 papunktis);

15) atsižvelgiant į Nacionalinės darbotvarkės „Lietuvos Respublikos piliečių rengimo pilietiniam pasipriešinimui strategija“, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. gegužės 17 d. nutarimu Nr. XIV-1102 „Dėl Nacionalinės darbotvarkės „Lietuvos Respublikos piliečių rengimo pilietiniam pasipriešinimui strategija“ patvirtinimo“, nuostatas, kuriomis nustatyta, kad „Vadovavimas neginkluotam pilietiniam pasipriešinimui vykdomas per mobilizacijos valdymo struktūras ir organizuojamas teritoriniu principu, pasitelkiant karo padėties metu veikiančias savivaldybių institucijas ir įstaigas bei jų pareigūnus“, ir Lietuvos Respublikos Lietuvos šaulių sąjungos įstatymą, kuriame nustatyta, kad šauliai (išskyrus tam tikrus šiame įstatyme nustatytus atvejus) organizuoja ir vykdo pilietinį pasipriešinimą, patikslinta KAM skirta VMU, įvardijant subjektą, kuris bus remiamas organizuojant pilietinį pasipriešinimą (Lietuvos šaulių sąjunga), bei sukonkretinant pilietinio pasipriešinimo rūšį (neginkluotas pilietinis pasipriešinimas). Taip pat, siekiant įtraukti savivaldybių administracijas į neginkluoto pilietinio pasipriešinimo organizavimą, suformuota nauja VMU savivaldybių administracijoms (VMU sąrašo 1.5.1 papunktis);

16) atsižvelgiant į vykdomos veiklos svarbą ir mastą (valstybės ir savivaldybių institucijų veiklai ir visuomenei būtinų ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros ir valstybės informacinių išteklių kibernetinio saugumo užtikrinimas; Saugiojo tinklo, kuriuo užtikrinamas gyvybiškai svarbioms valstybės funkcijoms atlikti ir mobilizacinėms užduotims vykdyti būtinų elektroninių ryšių paslaugų teikimas, tvarkymas), į VMU vykdytojų sąrašą, suformavus VMU, susijusią su kibernetiniu saugumu, įtraukiamas Nacionalinis kibernetinio saugumo centras prie KAM (VMU sąrašo 1.2 papunktis), o suformavus VMU, susijusią su Saugiojo tinklo veikimu, – Kertinis valstybės telekomunikacijų centras (VMU sąrašo 1.3 papunktis);

17) optimizavus Aplinkos apsaugos agentūros (toliau – AAA) ir Radiacinės saugos centro (toliau – RSC) atliekamas funkcijas radiologinio monitoringo srityje, t. y. AAA vykdomas radiologinio monitoringo (valstybinio, savivaldybių ir ūkio subjektų) organizavimo, atlikimo, priežiūros ir ankstyvojo perspėjimo sistemos RADIS ir ARGOS prognozavimo sistemos administravimo funkcijas perdavus RSC, atitinkamai pakeitus Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymą, kitus susijusius įstatymus ir jų įgyvendinamuosius teisės aktus, nuo 2021 m. sausio 1 d. minėtas funkcijas vykdo ne AM, o RSC, kurio steigėja yra SAM. Dėl šios priežasties

VMU, susijusi su ankstyvojo radiacinio pavojaus perspėjimo sistemos (RADIS) tinklo nuolatine veikla ir duomenų stebėseną, pavesta SAM (VMU sąrašo 1.13 p.);

18) VMU sąrašo 6.2 papunktyje esanti VMU formuluotė patikslinta po Vyriausybės kanceliarijoje 2023 m. sausio 31 d. įvykusio susitikimo (iš URM VMU „numatyti ir užtikrinti valstybės valdymo užsienyje darbą ir tęstinumą“ į URM kartu su Vyriausybės kanceliarija VMU „organizuoti Vyriausybės veiklą užsienyje“). Susitikimą, įgyvendinant Valstybės mobilizacijos operacijų centro (toliau – VMOC) 2023 m. sausio 24 d. posėdžio protokolo Nr. S-249 siūlymą – sukurti tarpinstitucinę darbo grupę, siekiant pasirengti VMU „numatyti ir užtikrinti valstybės valdymo užsienyje darbą ir tęstinumą“ vykdymui, organizavo Vyriausybės kanceliarijos Nacionalinis krizių valdymo centras. Šio susitikimo metu, aptarus valstybės valdymo institucijų veiklos užsienyje galimybes ir svarbą šalyje paskelbus mobilizaciją ar įvedus karo padėtį, nuspręsta patikslinti VMU, paliekant tik Vyriausybės veiklą, ir atitinkamai į šios VMU vykdymą įtraukiant Vyriausybės kanceliariją;

19) SADM siūlymu buvo suformuota VMU SM kartu su SADM bei savivaldybių administracijomis užtikrinti pensijų, kitų valstybinio socialinio draudimo fondo išmokų, socialinių pašalpų, skiriamų ir mokamų pagal Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą, globos (rūpybos) išmokų ir globos (rūpybos) išmokos tikslinių priedų, skiriamų ir mokamų pagal Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymą, laidojimo pašalpų, skiriamų ir mokamų pagal Lietuvos Respublikos paramos mirties atveju įstatymą, pristatymą gyventojams (VMU sąrašo 3.6 papunktis). Atkreipiame dėmesį, kad, nustačius šią VMU, 2023 m. vasario 15 d. Vyriausybės kanceliarijoje įvykusio susitikimo, kuriame dalyvavo SADM, SM, AB Lietuvos pašto, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie SADM, Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos ir LB atstovai, metu buvo priimtas sprendimas inicijuoti Lietuvos Respublikos pašto įstatymo pakeitimą, kuriuo iki 2024 m. gruodžio 31 d. minėtoje VMU nurodytų išmokų ir pašalpų pristatymas būtų priskirtas visuotinės ekonominės svarbos paslaugoms (pakeitimą inicijuotų SADM);

20) 2023 m. sausio 17 d. vykusiame VMOC posėdyje (VMOC 2023 m. sausio 24 d. posėdžio protokolas Nr. S-249) nepritarta STT 2023 m. sausio 5 d. raštu Nr. 4-01-126 pateiktiems siūlymams dėl VMU sąrašo pakeitimo, tačiau vėliau organizuojuose susitikimuose su STT, Generalinės prokuratūros, VRM bei Policijos departamento prie VRM atstovais nuspręsta STT suformuoti VMU, susijusią su ikiteisminio tyrimo vykdymu (VMU sąrašo 2.16 papunktis). Taip pat šio posėdžio metu buvo priimtas sprendimas patikslinti VMU Generalinei prokuratūrai, įtraukiant baudžiamojo proceso vykdymo užtikrinimą mobilizacijos metu (VMU sąrašo 2.8 papunktis) bei suformuoti Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai ir savivaldybių administracijoms VMU, numatančias į civilinio mobilizacinio personalo rezervą įrašytų asmenų vaikų (įvairių, globotinių (rūpintinių)) iki 14 metų (dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turinčių didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių – iki 21 metų) dienos priežiūrą, įskaitant maitinimo ir visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas, kai dėl objektyvių priežasčių į civilinio mobilizacinio personalo rezervą įrašyti asmenys negali to užtikrinti patys, savivaldybių numatytoje savivaldybių mokyklose (tokios VMU poreikį iškelė VSD) (VMU sąrašo 4.6.7 ir 4.7 p.).

Papildomai informuojame, kad anksčiau minėtame VMOC posėdyje buvo atsižvelgta į LB prašymą jam skirtos VMU – koordinuoti mokėjimo paslaugų teikimą ir grynųjų pinigų išdavimą, pasitelkiant komercinius bankus ir būtiną jų trečiąsias šalis, nustatyti komercinių bankų atrankos kriterijus, paslaugų teikimo organizavimo, koordinavimo tvarką bei principus – vykdymą nukelti vėlesniam laikui, kadangi, LB teigimu, į šios užduoties vykdymą turės būti pritraukti ne tik atrankos kriterijus atitinkantys komerciniai bankai, bet ir jų trečiosios šalys. Atitinkamai Nutarimo projektas papildytas nuostata, numatančia vėlesnę LB skiriamos VMU įsigaliojimo datą – 2023 m. rugsėjo 1 d. Be to, minėto posėdžio metu buvo pritarta NTA siūlymui papildyti VMOC sudėtį Lietuvos teismų atstovu, atsižvelgiant į tai, kad buvo atsisakyta atskirų VMU PAGD, šių užduočių vykdymo užtikrinimą paliekant tik VRM, PAGD atstovas išbrauktas iš VMOC sudėties, bet paliktas VRM atstovas.

PŠPU sąrašas pakeistas atsižvelgiant į šias pastabas ir pasiūlymus:

1) atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo (toliau – MPŠPI) 10 straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatyta pareiga visoms civilinėms mobilizacijos institucijoms teikti kitiems mobilizacijos sistemos subjektams duomenis ir informaciją, reikalingus rengiantis mobilizacijai ir (ar) ją vykdant, rengiantis teikti priimančiosios šalies paramą (toliau – PŠP) ir (ar) ją teikiant, PŠPU sąrašo 2.2 papunktyje esančios PŠP teikimo užduoties atsisakyta kaip perteklinės;

2) VĮ Registrų centras, kurio savininko teises ir pareigas įgyvendina EIM, tvarko pagrindinius valstybės registrus, todėl PŠPU sąrašas papildytas nauju 2.6.2 papunkčiu, numatančiu VĮ Registrų centro tvarkomų valstybės informacinių išteklių duomenų, reikalingų suinteresuotiems mobilizacijos sistemos subjektams rengiantis teikti PŠP ir ją teikiant, teikimo užtikrinimą Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo ir asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka;

3) siekiant padidinti subjektų, kuriems būtų užtikrintas skaitmeninio mobiliojo ryšio tinklo veikimas, skaičių bei suvienodinti VMU ir PŠP teikimo užduotį, kad jos būtų vykdomos tiek mobilizacijos, tiek PŠP teikimo atveju, patikslinta PŠPU sąrašo 2.7.2 papunkčio formuluotė, ją papildant Lietuvos viešojo saugumo ir pagalbos tarnybų skaitmeninio mobiliojo radijo ryšio tinklo veikimo užtikrinimu;

4) SM siūlymu patikslinta PŠPU sąrašo 2.3.5 papunkčio formuluotė, susijusi su elektroninio ryšio ir pašto paslaugų teikimu, nurodant subjektą (Lietuvos kariuomenę), pagal kurio pateiktus poreikius būtų užtikrinamas minėtų paslaugų teikimas. Taip pat kaip perteklinės atsisakyta šios PŠP teikimo užduoties dalies „koordinuoti valstybės institucijų, įstaigų ir valstybės įmonių valdomų elektroninių ryšių tinklų naudojimą“, kadangi pagal galiojančią Elektroninių ryšių įstatymą SM turi įgaliojimus esant ypatingoms aplinkybėms duoti privalomus nurodymus, užduotis ir užsakymus apsaugoti ir palaikyti reikalingus elektroninių ryšių tinklus, juos sujungti ir prireikus apriboti visuomenės galimybę naudotis elektroninių ryšių tinklais, o kitų institucijų valdymo srityje esančių tinklų (pvz., VRM tarnybų ar KAM saugiojo tinklo) koordinavimas neturi pridėtinės vertės;

5) atsižvelgiant į tai, kad nuo 2023 m. sausio 4 d. Nacionalinė žemės tarnyba (toliau – NŽT) tapo pavaldi AM, o VĮ Valstybės žemės fondo valdymas perduotas AM, PŠPU sąrašo 2.8.2 papunkčiu ŽŪM nustatyta PŠP teikimo užduotis panaikinta, jos vykdymą perduodant AM, įgyvendinančiai NŽT ir VĮ Valstybės žemės fondo savininko teises ir pareigas (PŠPU sąrašo 2.1.3 papunktis).

Nutarimo projektas svarstytas 2023 m. kovo 28 d. tarpinstituciniame pasitarime, kuriame nuspręsta projektą grąžinti ir patikslintą pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas svarstyti Vyriausybės posėdyje.

Taip pat, įvertinus 2023 m. kovo 28 d. tarpinstitucinio pasitarimo protokole Nr. 13 išdėstytą Vyriausybės kanclerio pastabą dėl VMOC vadovo pavaduotojo lygmens, VMOC sudėtis papildyta dar vienu VMOC vadovo pavaduotoju.

Nutarimo projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktas pastabas. Nuostatos suderintos darbo tvarka.

Nutarimo projektas neprieštaruja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

VMU sąraše savivaldybių administracijoms nustatytos VMU, susijusios su savivaldybių biudžeto asignavimais, savivaldybių finansiniais ištekliais ir pan., atitinka Lietuvos Respublikos vietos savivaldos bei Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymų, įsigaliojusių 2023 m. balandžio 1 d., nuostatas.

Nutarimo projektu neperkeliami ir neįgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai.

Nutarimo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus.

Nutarimo projekte neapibrėžiamos sąvokos ir jas įvardijantys terminai.

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje. Papildomų konsultacijų su visuomene nenumatyta, pasiūlymų iš visuomenės negauta.

Civilinės mobilizacijos institucijos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2022 m. sausio 11 d. įsakymu Nr. V-28 „Dėl Mobilizacijos planų rengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, turės ne vėliau kaip per 4 mėnesius nuo šio nutarimo įsigaliojimo parengti ir patvirtinti civilinių mobilizacijos institucijų mobilizacijos planus ar jų pakeitimus.

Nutarimo projektą parengė MPPD (direktorius Virginijus Vitalijus Vilkelis, tel. (8 5) 210 3881, el. p. virginijus.vilkelis@kam.lt) Mobilizacijos skyriaus (vedėjas Arūnas Pudžemis, tel. (8 5) 265 7426, el. p. arunas.pudzemis@kam.lt) patarėja Justina Januškienė, tel. 8 706 84 717, el. p. justina.januskiene@kam.lt, ir Priimančiosios šalies paramos skyriaus (vedėjas Domas Alekna, tel. (8 5) 265 7428, el. p. domas.alekna@kam.lt) vyriausioji specialistė Sigita Giedraitytė-Ramoškienė, tel. (8 5) 265 7421, el. p. sigita.giedraityte@kam.lt.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 11 lapų.
2. Nutarimo projekto lyginamasis variantas, 3 lapai.
3. Derinimo pažyma, 2 lapai.

Krašto apsaugos ministras
Anušauskas

Arvydas

Justina Januškienė, tel. 8 706 84 717, el. p. justina.januskiene@kam.lt